Hadithi 65

MLANGO WA HIJJAH
NAFASI YA HIJJAH

Kutoka kwa Abu Hurairah Mwenyezi Mungu awe radhi naye amesema:

Amesema Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake: "Mwenye kuhiji kwenye Nyumba hii na wala asifanye uchafu au uovu, atarejea kama siku ile alipozaliwa na mama yake."[1]

1 Imepokewa na Al-Bukhari (1820) na Muslim (1350).

Ayah

Amesema Mwenyezi Mungu mtukufu:

- ﴿*Na timizeni Hija na Umra kwa ajili ya Mwenyezi Mungu.*﴾ [Al-Baqarah: 196].
- ﴿*Hija ni miezi maalumu. Na anayekusudia kufanya Hija katika miezi hiyo, basi asiseme maneno machafu wala asifanye vitendo vichafu wala asibishane katika Hija. Na kheri yoyote mnayoifanya Mwenyezi Mungu anaijua. Na jitengezeeni zawadi. Na hakika bora ya zawadi ni uchamngu. Na nicheni Mimi, enyi wenye akili.*﴾ [Al-Baqarah: 197].

Msimulizi

Ni: Abd al-Rahman ibn Sakhr al-Dawsi, al-Azdi, al-Yamani, anayejulikana sana kwa lakabu yake, "lakabu ni jina la kupewa tu kwa utani" na hili ndio jina mashuhuri zaidi ya majina yote yaliyosemwa juu yake na jina la baba yake. Ni sahaba wa Mtume wa Mwenyezi Mungu, rehema na amani zimshukie. Alikuwa akienda naye popote aendapo, na alikuwa miongoni mwa masahaba walio hifadhi na kusimulia hadithi nyingi sana kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu Rehma na Amani ziwe juu yake, "kama alivyosema Al-Bukhari, Zaidi ya hadithi mia nane zilipokewa kutoka kwake –kati ya masahaba na matabiiy. Umar bin Al-Khattab aliMtumia kama gavana wa Bahrain, kisha akarudi na kuishi Madina na alikuwa ameshughulika na kusimulia hadithi na kuwafundisha watu kuhusu dini yao, na alikufa Madina mwaka wa (58 AH) [1]

Muhtasari

Hija iliyokubaliwa ni kafara ya madhambi, basi mwenye kuhiji na asifanye chochote kinachoharibu Hijja mfano jimai, dhambi na mengineyo, anarudi kwa familia yake bila ya dhambi kama siku mama yake alipomzaa.

1 Rejea ifafanuzi wake katika: "Maarifaat al-Sahaba" cha Abu Nu'aym (4/1846), Aliastieab Fi Maerifat Al'ashabi" cha Ibn Abd al-Bar (4/1770), "Usudu al-Ghaba" cha Ibn al. -Atheer (3/357), "Al-Isbah fi Tamyiizi al-Sahaba" cha Ibn Hajar Asqalani (4/267).

Ufahamu

- Mtume Rehma na Amani ziwe juu yake anaongoza katika njia mojawapo kubwa ya kufuta madhambi, nayo ni Hijja iliyokubaliwa, hivyo anaeleza kuwa mwenye kuhiji hijja iliyosalimika tena yenye kukubaliwa, dhambi zake zinafutika na anarejea kutoka kwenye hijja hiyo akiwa msafi hana dhambi kama siku alivyozaliwa na mama yake. Na Hijja iliyokubaliwa ni ile ambayo mwenye Hijja hakufanya jambo lolote kati ya yale yaliyoharamishwa, kama vile makatazo, mwanamume anataka kutoka kwa mwanamke kutokana na kujamiiana na utangulizi wake, au uasherati, ambao ni kuto kumtii Mwenyezi Mungu na kufanya dhambi.

- Hadith hiyo inajumuisha Hajj na Umrah. Kwa ushahidi wa riwaya ya Muslim: “Mwenye kuja kwenye nyumba hii,” na kauli yake Mtume, amani iwe juu yake: “Umra hadi Umra ni kafara ya yaliyo baina yao, na Hijja iliyokubaliwa haina malipo isipokuwa Pepo”. Mutafaqun alayhi. (1)

- Msamaha huu ni wa jumla katika haki za Mwenyezi Mungu. Mwenyezi Mungu Mtukufu anawasamehe, lakini haki za wanadamu hazipotei isipokuwa kwa kuridhia wenye haki hizo, au kutimiza haki hizo kwa wahusika (2)

1 Imesimuliwa na Al-Bukhari (1773) na Muslim (1349), kwa kutoka kwa Abu Hurayrah.
2 Tazama: “Al-Kawakib Al-Darari fi Sharh Sahih Al-Bukhari” cha Al-Karmani (9/31).

Mafunzo

1. Mtume amani iwe juu yake ametumia kufamanisha katika kusema kwake: “Atarudi kama siku aliyozaliwa na mama yake” ili kutilia mkazo maana ya kusamehewa na kufutiwa madhambi. Ni vyema kwa Mlinganiaji na mwenye elimu kutumia njia hizi za balagha na kuthibitisha mifano ili kuleta maana karibu na kuzithibitisha.

2. Mtume Rehema na Amani zimshukie, anawaelekeza watu kwenye mlango mkubwa wa maghfirah ya madhambi, ambao ni Hijja iliyokubaliwa, na ni nani kati yetu asiyehitaji msamaha wa dhambi na kafara ya dhambi?!

3. Katika Hadithi kuna msisitizo juu ya maadili matukufu, na maadili mema ni sababu ya kukubaliwa au kukataliwa kitendo.

4. Tahadhari na dhulma kwa waja na ukiukwaji wa haki zao; Madhambi yanayohusiana nao hayafutiki isipokuwa kwa kurejeshewa manung’uniko na kuridhika kwao. Ama yale mliyomfanyia Mwenyezi Mungu Mtukufu – tofauti na ushirikina - yamejumuishwa katika matashi; Akitaka atasamehe na akipenda atamuadhibu.

5. Moja ya makusudio ya Hijja ni kuwakumbusha watu maisha ya akhera. Ambapo mtu anatoka katika mapambo yake na cheo chake na kuvaa kikoi na shuka kama sanda, na kujitenga na dunia na starehe zake, na kusimama Arafat katika makundi ya mahujaji, watu wanapokusanyika katika sehemu ya kukusanyika, watu wote ni sawa, hakuna tofauti kati ya mkubwa na mdogo, waziri na mlinzi. Mwenye kuhiji akitambua hilo, atarudi katika hali ya kujinyima raha duniani, tayari kwa ajili ya Akhera.

Amesema mshairi:

Ni Kwako, Mola wangu mlezi, nimekuja kuitika wito = hivyo Mola wangu ibariki hijja yangu na dua yangu

Nimekujia kwa dhiki, na huku nikilia = Mola wangu tafadhali usikatae kilio changu.

Inatosha mimi kujivunia kuwa mja wako = Ee furaha yangu kwa kuwa mja mwaminifu

Mola wangu! wewe ni Mwenyezi, hakuna kitu mfano wako = hivyo ujaze Moyo wangu hekima na maana

Nimekuja bila akiba lakini ukarimu wako ndio chakula changu = hana hasara mwenye kukimbilia ukarimu wako.

Ni Kwako, Mola wangu! nimekuja nikitafakari = wokovu wa moyo wangu kutokana na dhambi zangu.